

# Vera, upanje, ljubezen. Oris krščanskega življenja\*

Triada vera, upanje, ljubezen ne izhaja le naknadno iz Pavlovih pisem, temveč Pavel z njo sam obsežno označuje krščansko življenje od začetka do konca njegovega oznanjevanja, tako kot je izpričano v njegovih pismih. Vse tri kreposti skupaj, vera, upanje in ljubezen ali tudi vera, ljubezen in upanje dajejo apostolu temeljno razlago, na kakšen način se odvija življenje, ki ga k sebi pokliče in opredeli dogodek Jezusa Kristusa. V vseh treh skupaj se odvija krščanska eksistenca. Zatorej si v smislu prve orientacije sprva oglejmo tista besedila v Pavlovih pismih, ki te tri načine krščanskega življenja navajajo skupaj in jih na uvodoma nekoliko pojasnimo.

Že v najstarejšem znanem Pavlovem pismu in v njegovem uvodu se pojavi triada vera, ljubezen, upanje: "Zmeraj se zahvaljujemo Bogu za vse, ko se vas spominjamo v svojih molitvah. Pred našim Bogom in Očetom imamo neprenehoma v spominu vaše delo vere, napor ljubezni in vztrajnost upanja v našega Gospoda Jezusa Kristusa" (1 Tes 1,2-3). Vera, upanje in ljubezen torej zaznamujeta dobro stran krščanske skupnosti v Tesalonikih, kakršnega ima apostol v spominu. Ob tem velja opozoriti, da vera, upanje, ljubezen niso navedeni ločeno kot kakšna formula, temveč že z ozirom na to, kar poimeňujejo in v čemer se uresničujejo. Za to skupnost je značilno "delo vere" (1 Tes 1,3) v smislu dejavne in učinkovite vere, kakor je kasneje razvidno iz 1 Tes 1,7, da je namreč kot misijonarska beseda prodrla povsod naokrog in postala zgled za vse verujoče v Makedoniji in Ahaji. Značilen za to skupnost je tudi "na-

por ljubezni" (1 Tes 1,3). In če apostol svoj apostolat označuje kot napor (prim. 1 Tes 2,9; 3,5) pa tudi sicer v povezavi s svojim poslanstvom govori o svojem "trudu" (prim. 1 Kor 4,12; 15,10; 2 Kor 11,23), in tako kot slavi trud posameznih poimensko navedenih kristjanov (prim. Rim 16,6: "Pozdravite Marijo, ki se je zelo trudila za vas"; Rim 16,12: "Pozdravite Trifajno in Trifózo, ki se trudita v Gospodu"), potem s tem misli "napor ljubezni" skupnosti kot celote, "ljubezenski napor" njenih članov v polnem pomenu besede. Napor ni v protislovju z ljubeznijo in ljubezen ni nasprotje napora. Ta napor izhaja iz ljubezni, je njen sad in njen izkaz. Ljubezen *se potrudi*. To spada k njenemu bistvu. Tudi upanje se uresničuje na značilen način. Upanje upa v paruzijo "našega Gospoda Jezusa Kristusa" in pričakuje "iz nebes njegovega Sina" (1 Tes 1,10). Upanje ni usmerjeno k *sinovom zemlje*. Prav takšno absolutno upanje, ki je osvobodeno vseh človeških in zemeljskih upov, se izkaže kot potrpežljivost. Upanje prihiti naproti tistemu, ki upa. Takšno upanje ne prehiteva, temveč čaka in vztraja v potrpljenju.

Za Pavla je torej krščansko bivanje že od vsega začetka povzeto opisano s triado vera, ljubezen in upanje (1 Tes 1,2). Nobeden od treh načinov krščanskih kreposti zase mu ne zadošča, da bi opisal to bivanja. Povzel pa jih je tudi že v refleksiji, v kolikor namreč dodaja, v čem se odločilno uresničujejo. Pri naštevanju stoji upanje na koncu, kar je verjetno povezano s pričakovanjem Kristusovega prihoda, ki je v pismu tudi sicer poudarjeno.

Tudi v 1 Tes 5,8 so v opisu krščanskega življenja omenjeni vera, ljubezen in upanje: "Mi, ki pripadamo dnevu, bodimo trezni: oblecimo si oklep vere in ljubezni, za čelado pa upanje odrešenja". Tukaj lahko spoznamo, kako trdno zlita je za Pavla ta triada. Medtem ko namreč citat iz stare zaveze, s katerega besedami govori apostol, navaja le dve obrambni orožji, namreč oklep in čelado (prim. Iz 59,17; Mdr 5,18 sl.), pa Pavel spravi pod streho vso trojico na ta način, da vero in ljubezen, kakor tudi sicer (prim. 1 Tes 3,6; 2 Tes 1,3; Flm 5) povzame kot oklep in označi potem upanje samo kot čelado. Ta je tudi tukaj navedena kot zadnji člen in nosi težo celotne izjave. Natančneje jo označi kot "upanje v odrešenje" nasploh. Gre za odrešenje, do katerega pridemo, kakor je razvidno iz nadaljnjega konteksta, "po našem Gospodu Jezusu Kristusu" in je v tem, da bi "živel skupaj z njim" in na ta način ušli Božji jezi (1 Tes 5,9-10). V našem besedilu je omembe vredno tudi to, da so vera, ljubezen, upanje kot načini, kako naj bi kristjan živel svoje življenje, hkrati tudi njegova življenjska zaščita, kakor nakazuje podoba oklepa in čelade. Z vero, ljubeznijo, upanjem postane bivanje neranljivo v sedanjosti in v krizi prihodnosti. To so hkrati tudi znamenja konca sveta. On, ki bo na "Gospodov dan" prišel nad nepričakovano in mu ne bomo ubežali, je v Jezusu Kristusu že začel delovati in je v evangeliju razodel svojo luč. Tako je samo znamenje treznosti in čuječnosti, če kristjani v skladu s to eshatološko situacijo živijo svoje življenje v veri, ljubezni in upanju. O tem govori celoten kontekst 1 Tes 5,1-11.

Tudi v 1 Kor 13,13 je mogoče prepoznati tesno povezanost in pomenljivost vere, ljubezni in upanja. Pavel samo tukaj spregovori o ljubezni (*agápe*), kot o "še odličnejši poti" med vsemi duhovnih darovi skupnosti. O njej je rečeno, da "nikoli ne mine" (1 Kor 13,8), da torej ostaja večna. Ista izjava se zdaj v po-

zitivni obliki znova pojavi v 13,13. Toda v presenečenje poslušalcu govori tokrat o trojnosti: "Za zdaj pa *ostane* (!) vera, upanje, ljubezen, to troje. In največja od teh je ljubezen." Ta trojnost v ljubezni je za Pavla enovita; celo glagol "ostane" stoji v ednini. Ljubezen stoji za razliko od 1 Tes 1,2 sl. in 5,8 sl. na koncu stavka in je izrecno označena kot največja izmed njih. Vera pa je postavljena na začetek: če namreč pogledamo usmerjenost krščanskega bivanja, leži poudarek na upanju, če pogledamo na vsebino njenega bivanjskega načina, moramo ljubezen navesti na koncu, glede na izvor krščanskega življenja pa je vera vselej na začetku. Tudi na tem mestu je nakazan eshatološki značaj te triade, in sicer z besedo *ostane*. Ljubezen vključno s svojo vero in upanjem *ostaja* in sega v poslednjo prihodnost. Ljubezen se v toku časa prečiščuje in se ne razveljavlja, kakor preroštva in spoznanja.

Tudi v Kol 1,4sl. je podobno kot 1 Tes 1,2 sl. predstavljena krščanska skupnost z vero, ljubeznijo in upanjem. Vera in ljubezen sta tako kot v 1 Tes 5,8 sl. sta nasproti upanju bolj izpostavljeni. "Slišali smo namreč o vaši veri v Kristusu Jezusu in o ljubezni, ki jo imate do vseh svetih in sicer zaradi upanja, ki vam je pripravljeno v nebesih. O tem upanju ste slišali že prej, v besedi resnice evangelija, ki je navzoč pri vas, kakor tudi sicer prinaša sad in se razrašča po vsem svetu" (Kol 1,4-6). Gre za upanje, ki ga evangelij sporoča, za prihodnje upanje, ki pa je že prisotno, gre za obet, ki nas čaka in nam je bil obljubljen v besedi resnice evangelija, ki naredi vero trdno in ljubezen dejavno. To upanje pa se doseže z dejavnim upanjem. Po Kol 1,27 upanje ni nič drugega kot skrivnost v skupnosti oznanjenega in prisotnega Gospoda, "Kristusa v vas, upanje slave". Če je bilo v 1 Tes trojstvo vera, ljubezen, upanje v svoji povezanosti opredeljeno kot neka eshatološka vrednota, potem sta na tem mestu vera in ljubezen označena kot pojava v neki konkretni cerkveni skup-

nosti. "Ljubezen do vseh svetih" pomeni ljubezen "svetim v Kolósah in zvestim bratom v Kristusu" (Kol 1,2). V tej skupnosti se urešničuje vera v kraljestvo Kristusa Jezusa, v katerem verujoče živimo in v katero so bili postavljeni s krstom (prim. Kol 1,13 sl.; 2,2 sl.). Cerkvena skupnost po vere udejanja "Kristusovo telo" (Kol 1,18.24). Vera, ki je tesno prepletena z ljubeznijo in upanjem, se izpolnjuje v Cerkvi kot Kristusovem telesu. Tam se urešničuje "kraljestvo ljubega Sina" (Kol 1,13).

V zgoraj imenovanih besedilih se trojstvo vera, ljubezen, upanje pojavljajo skupaj in dobesedno. Obstajajo pa še druga mesta, v katerih ta triada določa vsaj tok misli. Gre za sledeče, o katerih bomo govorili kasneje: "Po duhu, iz vere, pričakujemo *upanje* pravičnosti, saj v Kristusu Jezusu nič ne velja ne obreza ne neobreza, marveč *vera*, ki deluje po *ljubezni*" (Gal 5,5 sl.). Teža te izpovedi počiva na veri, ki je enkrat povezana z upanjem, drugič z ljubeznijo. Upoštevati je potrebno Rim 5,1.5: "Ker smo torej opravičeni iz vere, živimo v miru z Bogom po našem Gospodu Jezusu Kristusu ... Upanje pa ne osramoti, ker je Božja *ljubezen* izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan." Verujočim je upanje podarjeno po Svetem Duhu, vzdrževano pa je po ljubezni. Upanje kot dar je izpostavljeno tudi v Ef 1,15-18: "Slišal sem o vaši *veri* v Gospoda Jezusa Kristusa in *ljubezni* do vseh svetih. Zaradi tega se ne neham zahvaljevati za vas in se vas spominjati v svojih molitvah ... da bi vam Bog našega Gospoda Jezusa Kristusa ... dal ... razsvetljene oči srca, da bi vedeli, v kakšno *upanje* vas je poklical." Končno je zasledimo tudi v Heb 10,22-24 "pavlinški govor" o "polni gotovosti vere", o "izpovedi upanja" in o "spodbujanju k ljubezni".

## Povzetek:

1. Trojstvo vera, ljubezen, upanje igra v celotnem korpusu pism apostola Pavla pomembno vlogo.

2. Vera, ljubezen, upanje so osnovne kategorije krščanskega življenja.
3. Njihovo medsebojno razmerje je razpoznavno in je včasih poudarjeno upanje (prim. 1 Tes 1,3; 5,8; Kol 1,4 sl.; Ef 1,15 sl.), drugič ljubezen (prim. 1 Kor 13,13), pred ljubeznijo in upanjem pa je vselej vera (prim. Gal 5,5 sl.).
4. Vera in ljubezen sta velikokrat omenjeni skupaj (prim. 1 Tes 3,6; 2 Tes 1,3; Flm 5).
5. Vera, ljubezen in upanje so temeljni načini "bivanja v Kristusu Jezusu" (Kol 1,4 sl.; Gal 5,6). V pomenu, kot ga razume Pavel, niso splošni človeški fenomeni, temveč se vzpostavijo v območju kraljestva Jezusa Kristusa, to je v cerkvenih skupnostih.
6. Vera, ljubezen in upanje pa so tudi eshatološki pojavi in ustrezajo "Gospodovemu dnevu", ki je napočil, in so tako znamenje konca časa (prim. 1 Tes 5,8).
7. Hkrati pa so to tudi sami v sebi eshatološki pojavi, saj "ostanejo" (1 Kor 13,13) in s tem presegajo čas ter segajo v večnost: vera v zrenju, upanje v uresničeni izkušnji, ljubezen - v ljubezni. V veri, upanju, ljubezni je zaobjeto človeško bivanje v svoji substanci.

## Vera

### Primat vere

Že sama formula vera, ljubezen, upanje nas je opozorila na to, da stoji znotraj trojstva vera vselej na prvem mestu. Že to kaže na dejstvo, da je triada temeljna oblika krščanskega življenja. Za apostola označuje ljubezen tako v povezavi z vero in upanjem kot tudi sama zase temeljno krščansko bit. Po Gal 2,20 zavzema Kristus v Pavlovem bivanju tisto osrednje mesto, ki si ga sicer lasti "jaz": "Kolikor pa zdaj živim v mesu, živim v veri v Božjega Sina, ki me je vzljubil". V 1 Tes 3,6 Pavel slavi vero in ljubezen Tesaloničanov, v 3,7 pa poudarja samo še vero. Pavel hvali krščans-

tvo rimske skupnosti: "Najprej se po Jezusu Kristusu zahvaljujem svojemu Bogu za vas vse, ker gre glas o vaši veri po vsem svetu" (Rim 1,8; prim. Gal 1,23; 1 Tes 1,8). Postati kristjan pomeni "sprejeti vero": "... zdaj je naša rešitev bliže kakor takrat, ko smo vero sprejeli" (Rim 13,11); Apolo in Pavel sta "služabnika", po katerih so pogani "prejeli vero" (1 Kor 3,5; prim. 1 Kor 15,2; Gal 2,16 sl.). Verujoči so kristjani. Abraham je "oče vseh, ki verujejo", tj. vseh kristjanov (Rim 4,11; prim. 3,22; 1 Kor 1, 21). Nekristjani so "neverujoči". Nadnaravni "dar jezikov ni znamenje za verujoče, temveč za neverujoče, preroštvo pa ni znamenje za neverujoče, temveč za verujoče" (1 Kor 14,22). Pavel imenuje poganе kot nekristjane stereotipno "neverniki" (prim. 1 Kor 6,6; 10,27; 14,23.24; 2 Kor 4,4; 6,14.15). Vera je torej tisto, kar zaznamuje kristjana kot kristjana in krščansko bit kot takšno. Biti kristjan pomeni verovati, krščanska eksistenca je eksistenca vere.

## Zgodovinski princip

Ta vera je zgodovinski "princip". O njej apostol pravi, da je "nastopila" s Kristusom (Gal 3,23-25). Pred njo je obstajal nek drugačen življenjski in odrešenijski princip. Pred in izven vere je obstajala in obstaja Postava in izpolnjevanje Postave. S Kristusom pa se je odprla nova pot, ki vodi do odrešenja, pot vere. Znotraj zgodovinskega obzorja predstavlja neko novo možnost, z ozirom na zadevo samo pa predstavlja vera edini dostop do odrešenijske resničnosti, ki nam je dana v Jezusu Kristusu. Zgodovina človeštva je v času med Kristusovim prvim in drugim prihodom vezana na to odrešenijsko pot, na ta temeljni princip oziroma na vprašanje po izvoru življenja. Vse prelahko pozabljamo ali pa zmanjšujemo objektivni pomen tega, kar je apostol menil čisto konkretno: odkar je Jezus Kristus "prišel" na svet, je svet po njem zaznamovan; s svojim prihodom na svet je po-

stal "vero-dostojen" in je na svetu je napočil čas verovanja, zavladala je "postava vere" (Rim 3,27). Verovanja ni bilo vselej in vsepovsod in ga ni mogoče ločiti od Jezusa Kristusa in njegove vladavine.

Toda, ali ne govori Pavel o Abrahamovi veri? Abrahama ne imenuje ga zgolj verujočega (Gal 3,9), temveč "očeta vseh" (Rim 4,11 sl.16), tako verujočih izmed Judov kakor izmed poganov. Verujoči, ki so "v Jezusu Kristusu", ki "pripadajo Kristusu", so "Abrahamovi potomci" (Gal, 3,29) in živijo iz "Abrahamove vere" (Rim 4,16). Abraham je prvi zgled verujočega (prim. Rim 4; Gal 3,6 sl.) in vodi k razumevanju vere v Jezusa Kristusa. Kako potem lahko apostol trdi, da je vera prišla s Kristusom? Pred Jezusom Kristusom je vera obstajala v načinu obljube, po Kristusovem prihodu pa je vera postala v načinu uresničitve. V obljubi je izrečena tudi že njena uresničitev sama. Izraelu so bile zaupane *logia tou theou* - "Božje besede" (Rim 3,1 sl.). Izvoljenemu ljudstvu pa so bili dani tudi drugi privilegiji in darovi: "Oni so Izraelci. Njim pripadajo posinovljenje in slava, zaveze in zakonodaja, bogoslužje in obljube; njihovi so očaki in iz njih po mesu izhaja Kristus ..." (Rim 9,4 sl.). V Izraelu je že obstajal tudi duhovni Kristus, skrit v znamenju, kot "duhovna skala", kot "duhovna pijača", kot "duhovna jed" in v prehodu skozi Rdeče morje tudi kot duhoven krst (1 Kor 10,1 sl.). Na te darove in obljube, katerih srčika in vir je obljubljeni Kristus, na katerega so se vse obljube navsezadnje nanašale in navezovalе (prim. Gal 3,16 sl.; Rim 4,13 sl.), je odgovarjala vera Izraela in njegovih "očakov". Izrael je videl, kaj je bilo "mišljeno" in je prek obljub in skozi to, kar so zakrivale, verjel tudi v Kristusa. Ko pa je Jezus Kristus slednjič prišel in se je uresničilo ter stopilo na svetlo to, kar so obljube zakrivale, ko je torej Kristus "uresničil obljube", dane Izraelu (Rim 15,8), je postala očitna tudi vera, ki je tako dobila svojo potrditev. Gre

za vero v dokončni Božji Ja, ki ga je Bog izrekel v in po Jezusu Kristusu (prim. 2 Kor 1,20); gre za vero, da se v Jezusu Kristusu razodeva Bog sam. To izpričujeta dve izjavi v Pismu Rimljanom, ki govorita o Abrahamovi veri: "Postavil sem te za očeta mnogih narodov, pred Bogom, kateremu je verjel, in ki oživlja mrtve in kliče v bivanje stvari, ki jih ni" (Rim 4,17). Vera nas kristjanov je torej usmerjena vanj, ki je "Jezusa Kristusa obudil od mrtvih" (Rim 4,24), je vera v razodevajoče božje dejanje obuditve Jezusa Kristusa, v katerem se Abrahamov Bog izkaže kot tisti, ki obuja od mrtvih. Abrahamova vera je tako usmerjala k veri, ki je zdaj nastopila. In ta sama v sebi kaže nazaj na Abrahamovo vero. Vera je torej "prišla" v smislu, da je nastopila vera v obljubo, da se bo Bog razodel in s tem dokazal svojo zvestobo zavezi. Zgodovinski značaj vere vključuje zatorej tudi njeno zgodovinsko pripravo v Izraelu. S tem se krepi tudi njen pozitivno-konkretni značaj. Vera je edini način dostopa do odrešenja, ki je bil dan Izraelu in je po Jezusu Kristusu dostopen vsem ljudem v tem poslednjem času med prvim in drugim Kristusovim prihodom.

## Prihod vere

Na kakšen način je torej vera kot konkretna in dokončna pot odrešitve "prišla"? Po apostolu se je to zgodilo na konkreten zgodovinski način. Vera, ki je "prišla" ob koncu časov s poslanstvom Sina (prim. Gal 4,4), se je vzpostavila z njegovim oznanilom preko evangelija. Pavel na to znova opozarja, predvsem tam, kjer navaja skupaj vero in kerigmo<sup>1</sup> oz. kjer se nanašata druga na drugo. Tako npr. 1 Kor 15,14: če je "oznanilo prazno", je tudi vera "prazna"; "Naj bom torej jaz ali oni, tako oznanjamo in tako ste sprejeli vero" (1 Kor 15,11; prim. 1 Kor 1,21; 2,3 sl. 15,1 sl.; Ef 1,13; 2 Tes 1,10). Pavel imenuje vero tudi "vero evangelija" (Flp 1,27). Evangelij vero priklič, nanj se opre, njemu se preda in prepusti.

Evangelij pa je tudi sam "beseda vere" (Rim 10,8), v njem vera spregovori, da bi prebudila vero. Gre za oznanilo veri (Gal 3,2.5), s čimer je vera podeljena in se tudi zahteva (prim. 2 Kor 4,13).

Razmerje med vero in evangelijem dodatno pojasnjuje Rim 10,14-17: "Toda kako naj ga kličejo, če niso verovali vanj? In kako naj verujejo, če niso slišali o njem? In kako naj slišijo o njem, če ni oznanjevalca? In kako naj oznanjajo, če niso bili poslani? Kakor je pisano: *Kako lepe so noge tistih, ki prinašajo veselo oznanilo o dobrih rečeh!* Toda evangeliju niso bili vsi poslušni. Izaja namreč pravi: *Gospod, kdo je veroval našemu ozanjevanju?* Potemtakem je vera iz oznanjevanja, oznanjevanje pa je po Kristusovi besedi." Če začnemo pri zgoščenem verzu 17: osnova in izhodišče je "Kristusova beseda" (*to rhema Christou*), s čimer je tukaj verjetno mišljeno vse Kristusovo odrešensko dogajanje po njegovem oznanjevanju. Izraz *rhema* ustreza hebrejskemu izrazu *dabar* (prim. Apg 10,37). Pavel povzame dogajanje Kristusa v svojih prvih teoloških izrekih: "Če namreč verujemo, da je Jezus umrl in vstal, bo Bog tiste, ki so zaspali prek Jezusa, privedel skupaj z njim" (1 Tes 4,14); "Kajti če boš s svojimi usti priznal, da je Jezus Gospod, in boš v svojem srcu veroval, da ga je Bog obudil od mrtvih, boš rešen" (Rim 10,9). Gre torej za oznanjevanje vere, ki prepozna Kristusov dogodek in ga sporoči naprej (prim. Gal 3,2.5). To oznanilo vero najprej zasliši, jo izpove in jo prebuj. Iz Kristusovega dogodka, ki ga evangelij ubesedi, nastane vera (prim. Rim 10,17). Izvor evangelija je prav oznanjenje Kristusovega dogodka.

Isto pa lahko razberemo tudi iz Rim 10,14-15a. Če beremo nazaj, dobimo naslednje zaporedje: Jezus pošilja učence oznanjevati; oznanjevanje je moč "slišati" oz. je v njem moč slišati Boga, ki kliče; v tem "slišanju" se odpre vera, ki se izrazi v klicanju Gospodovega imena (*Kyrios*), oz. v skupnem

izpovedovanju (Rim 10,9). Vera, ki jo ima v mislih apostol Pavel, predpostavlja oznanjevanje učencev, ki so bili za to poslani. Vera raste s poslušanjem oznanila in pomeni poslušnost evangeliju (prim. Rim 10,16). Z Jezusom Kristusom je torej "prišla" na svet vera kot dokonča pot odrešenja. V evangeliju se je s pomočjo odposlancev Kristusov dogodek ubesedil. Vera je odgovor besedi Jezusovega dogodka, ki ga je izzval evangelij, je odgovor Božjemu "govoru".

Toda vprašati se moramo naprej, na kakšen način je evangelij "prišel"? Nekaj smo že slišali: s poslanjem odposlancev. Toda s kakšnim poslanstvom? Pozorni moramo biti na naslednje izjave:

1. "Izjavljam vam torej, bratje: evangelij, ki sem ga oznanil, ni po človeku. Nikakor ga namreč nisem prejel in se ga naučil od človeka, temveč po razodetju Jezusa Kristusa... Ko pa se je Bogu, ki me je izbral že v materinem telesu in me poklical po svoji milosti, zdelo prav razodeti v meni svojega Sina, da bi ga oznanjal med pogani, se nisem zatekel k mesu in krvi" (Gal 1,11.15-16). V evangeliju se je torej ubesedilo razodetje Boga preko povelicanja Jezusa Kristusa. Poklicani apostol oznanja ta evangelij. V njem je eshatološko razodetje Jezusa Kristusa (gr. *Apokalypsis*) na nek način dano na že vnaprej.
2. "Česar oko ni videlo in uho ni slišalo in kar v človekovo srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo, to nam je Bog razodel po Duhu. Duh namreč preiskuje vse, celo Božje globine" (1 Kor 2,9). Razodetje "Gospoda veličastva" (1 Kor

2,8), v katerem se je razkrila skrivnost zakrite modrosti Boga, se je zgodila po Božjem Duhu, v katerem Bog razodeva svoje globine. Ta Duh se ubesedi v oznanjevanju apostola, ki ga "uči Duh" (1 Kor 2,13).

3. Posebej pomenljiv pa je naslednja izjava: "Kajti Bog, ki je rekel: "Iz teme bo zasvetila luč," je zasijal v naših srcih zaradi razsvetljenja Božjega veličastva na obličju Jezusa Kristusa" (2 Kor 4,6). Razodevanje Jezusa Kristusa v evangelij, ki preko delovanja Duha razkriva globine Božjega delovanja, osvetljuje tudi skrivnostne globine apostolskega poslanstva. Evangelij namreč govori tudi iz najglobljega razsvetljenja apostolove iz osebe. Ali kakor se je Pavel sam izrazil: "trudim, da bi to osvojil, ker je tudi mene osvojil Kristus Jezus" (Flp 3,12).
4. V povezavi z vsem tem lahko apostol izjavi: "Ker pa imamo istega duha vere, kakor je pisano: Veroval sem, zato sem govoril, tudi mi verujemo in zato tudi govorimo" (2 Kor 4,13). Razodetje Jezusa Kristusa po Duhu in razsvetljenje srca, ki ga je osvojil Kristus, prebudi apostolsko vero, iz katere Pavel "govori" - oznanja evangelij. Evangelij, ki prebuda vero poslušalcev, je sam že beseda vere, ki temelji na neposrednem razodetju.

Prevod Matej Šetinc

- 
- \* Vir: Heinrich Schlier. *Nun aber bleiben diese Drei: Grundriß des christlichen Lebensvollzuges*. Einsiedeln: Johannes Verlag, 1972, str. 9-24.
1. Gr. *kerygma* - oznanjevati; apostolsko oznanilo odrešitve po Jezusu Kristusu. op. prev.